

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY MESTA BREZNA K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROKY 2018- 2020

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2018 (ďalej len stanovisko).

Návrh viacročného programového rozpočtu mesta Brezna na roky 2018 – 2020 bol zverejnený na úradnej tabuli mesta a na webovom sídle mesta (www.brezno.sk) dňa 27.11.2017, t. j. v lehote v súlade s § 9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

A. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Pri spracovaní môjho stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu viacročného rozpočtu na roky 2018 – 2020 a návrhu programového rozpočtu na roky 2018 - 2020 (ďalej len návrh rozpočtu), ktorý bol zverejnený zákonným spôsobom. Posudzovala som zákonnosť ako aj metodickú správnosť jeho zostavenia a predloženia na schválenie mestskému zastupiteľstvu (ďalej len MsZ).

Legislatívnymi východiskami zostavenia rozpočtu sú zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

Podľa §4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce.

Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv. Súčasťou rozpočtu obce sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám zriadených obcou, ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých je zakladateľom. V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

Podľa §9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Návrh rozpočtu je zostavený ako programový rozpočet, v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie. Rozpočet na rozpočtový rok 2018 bude po jeho schválení MsZ záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú orientačné.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY ROZPOČTU

Východiská pre zostavenie návrhu rozpočtu vychádzajú z vývoja príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období t.j. zo skutočného plnenia rozpočtu k 31. 12. 2016, z monitoringu vývoja rozpočtu k 30. 09. 2017 a z očakávaného plnenia k 31. 12. 2017. V oblasti príjmov sa pri tvorbe rozpočtu vychádzalo z aktuálnych prognóz daňových príjmov verejnej správy na roky 2018 až 2020.

Východiská zostavenia rozpočtu:

	Skutočnosť	Skutočnosť	Schválený rozpočet	Očakávaná skutočnosť	Návrh rozpočtu	Návrh rozpočtu	Návrh rozpočtu
	rok 2015	rok 2016	rok 2017	rok 2017	rok 2018	rok 2019	rok 2020
Bežné príjmy	11 781 377	12 877 995	11 546 875	13 302 912	12 882 514	13 253 901	13 810 920
Bežné výdavky	10 129 284	10 785 941	10 182 585	11 691 857	11 114 655	11 157 379	11 442 771
Prebytok /schodok bežného rozpočtu	1 652 092	2 092 053	1 364 290	1 611 055	1 767 859	2 096 522	2 368 149
Kapitálové príjmy	5 177 225	2 286 489,77	20 000	459 000	3 471 144	20 000	20 000
Kapitálové výdavky	8 338 314	745 757,83	932 322	1 834 423	4 884 536	96 540	96 540
Prebytok /schodok kapitálového rozpočtu	-3 161 089	1 540 731	-912 322	-1 375 423	-1 413 392	-76 540	-76 540
Príjmové finančné operácie	2 696 661	49 623	0	410 000	0	0	0
Prebytok /schodok rozpočtu	-1 508 996	3 632 785,55	451 968	235 632	354 467	2 019 982	2 291 609
Výdavkové finančné operácie	717 223	2 905 680	447 147	447 147	347 467	291 336	291 336
Rozdiel finančných operácií	1 979 437	-2 856 056	-447 147	-37 147	-347 467	-291 336	-291 336
Prebytok /schodok bežného rozpočtu	1 652 09	2 092 053	1 364 290	1 611 055	1 767 859	2 096 522	2 368 149
Prebytok /schodok kapitálového rozpočtu	-3 161 089	1 540 731	-912 322	-1 375 423	-1 413 392	-76 540	-76 540
Rozdiel finančných operácií	1 979 437	-2 856 056	-447 147	-37 147	-347 467	-291 336	-291 336
Rozpočet	470 441	776 728	4 821	198 485	7 000	1 728 646	2 000 273

(údaje sú uvedené v €)

Návrh rozpočtu je zostavený ako mierne prebytkový a je nastavený do výšky očakávaných zdrojov mesta. Aj v roku 2018 musí mesto kvôli zabezpečeniu vyrovnanej (resp. mierne prebytkovej) bilancie príjmov a výdavkov, rozpočtovať prebytok bežného rozpočtu a to z dôvodu nutnosti financovania splátok istín návratných zdrojov financovania a tiež z dôvodu zabezpečenia vlastných investičných rozvojových programov. V posledných rokoch je tomuto cieľu priaznivo naklonený vývoj výnosu dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový – plánovaný prebytok je vo výške 1 767 859 € (v roku 2017 prebytok – 1 364 290 € a v roku 2016 prebytok - 1 266 803 €).

Kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový vo výške 1 413 392 € (v roku 2017 schodok - 912 322 € a v roku 2016 prebytok - 1 591 185 €).

Hospodárenie mesta má byť prebytkové - predpokladá sa prebytok vo výške 354 467 € (v roku 2017 prebytok - 451 968 € a v roku 2016 prebytok - 2 857 988 €).

Návrh rozpočtu príjmov pre rok 2018 predpokladá ich naplnenie na úroveň 16 353 658 € (v roku 2017 - 11 566 875 € a v roku 2016 - 13 029 023 €).

Vývoj príjmovej časti rozpočtu:

Rok	Schválený rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2001	108 394	112 964
2002	187 275	217 253
2003	207 301	222 581
2004	271 312	249 057
2005	400 020	427 922
2006	341 776	377 658
2007	347 128	378 094
2008	14 191 130	14 928 599
2009	11 783 151	12 360 816
2010	9 676 210	11 644 722
2011	9 712 653	11 557 812
2012	9 985 440	12 610 144
2013	10 788 997	11 335 581
2014	9 948 182	10 933 870
2015	16 060 034	16 958 602
2016	13 029 023	15 164 485
2017	11 566 875	očakávaná skutočnosť – 13 761 912
2018 - návrh	16 353 658	

(údaje sú uvedené do roku 2007 v tis. Sk, od roku 2008 v €)

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s výrazným zvýšením príjmov oproti schválenému rozpočtu za rok 2017 ako aj očakávanej skutočnosti k 31.12.2017. Ide o pozitívny signál pre programové rozpočtovanie mesta, pretože toto zvýšenie príjmov ovplyvňuje následne aj výdavkovú časť rozpočtu, t. j. výdavky, ktoré je možné prerozdeliť do jednotlivých programov rozpočtu mesta. Navyše ako v minulých rokoch, aj v roku 2018 sa uvažuje s postupným zvyšovaním príjmov a to najmä pod vplyvom vývoja výnosu dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu. V priebehu rozpočtového roka sa očakáva aj rast príjmov z dôvodu získania dotácií a nenávratných finančných prostriedkov (NFP) z rozpočtov verejnej správy a rozpočtu Európske únie (EÚ). Od úspešnosti predkladaných projektov bude závisieť tak vývoj príjmovej ako aj výdavkovej časti rozpočtu.

Vo výdavkovej časti predstavuje návrh rozpočtu celkový objem 15 999 191 € (v roku 2017- 11 151 038 € a v roku 2016 - 10 171 035 €).

Vývoj výdavkovej časti rozpočtu:

Rok	Rozpočet výdavkov celkom	Skutočnosť čerpania výdavkov celkom
2001	97 394	100 790
2002	262 884	318 692
2003	385 141	384 329
2004	238 581	234 877
2005	387 365	377 907
2006	335 230	318 789
2007	262 643	319 315

2008	356 295	14 820 022
2009	15 177 615	14 855 292
2010	9 855 080	12 150 013
2011	9 668 473	11 744 196
2012	10 422 613	12 709 114
2013	10 266 794	11 051 971
2014	9 523 859	10 807 607
2015	16 009 488	18 467 598
2016	10 171 035	11 531 698
2017	11 151 038	očakávaná skutočnosť – 13 526 280
2018 – návrh	15 999 191	

(údaje sú uvedené do roku 2007 v tis. Sk, od roku 2008 v €)

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s významným zvýšením výdavkov oproti schválenému rozpočtu roku 2017 a tiež aj oproti očakávanej skutočnosti k 31.12.2017.

Výdavková časť bežného rozpočtu je nastavená na úroveň vlastných zdrojov, rizikom určite nebude nenaplnenie prognózy výnosu dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, pretože v uplynulých rokoch zaznamenávame len výrazný nárast tejto dane v rozpočtoch územnej samosprávy.

Výdavková časť kapitálového rozpočtu je nastavená reálne s ohľadom na zdroje, pretože ako ukazujú uplynulé roky je potrebná opatrnosť pri rozpočtovaní vlastných kapitálových príjmov, nakoľko sa nie vždy podarilo naplniť zámery spojené s predajom majetku. Toto riziko mesto minimalizuje a ani v roku 2018 neuvažuje s vysokým výnosom z predaja kapitálových aktív.

V návrhu kapitálového rozpočtu sa tiež uvažuje s cudzími zdrojmi - dotáciami, ktoré sú zmluvne zabezpečené a sú účelovo určené na naplánované investičné rozvojové projekty podporené zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu EÚ.

Napriek tejto skutočnosti, návrh kapitálového rozpočtu považujem za minimalistický, v návrhu rozpočtu sa neuvažuje so zapojením všetkých dostupných zdrojov, ktoré mesto má k dispozícii. Mesto opätovne neuvažuje so zapojením prostriedkov rezervného fondu, pričom na základe vyjadrenia spracovateľa návrhu rozpočtu v rezervnom fonde by k 31.12.2017 malo byť 1 029 051,16 €. Je to na škodu veci, pretože na zabezpečenie investičných rozvojových programov a teda na krytie kapitálových výdavkov je v návrhu rozpočtu plánované použiť len prebytok bežného rozpočtu, ktorého výška je obmedzená a navyše z tohto prebytku musí byť zabezpečené financovanie splátok návratných zdrojov financovania.

Opätovne odporúčam pre spracovateľov návrhu rozpočtu zvážiť možnosť, aby sa v budúcnosti už do návrhu rozpočtu zapájali všetky využiteľné existujúce zdroje, v našom prípade najmä rezervný fond. Týmto postupom sa zabezpečí rozpočtové krytie plánovaných investičných rozvojových programov už od začiatku rozpočtového roka. V súčasnosti tak mesto musí „čakať“ až do schválenia záverečného účtu, v rámci ktorého sa schvaľuje tvorba a použitie rezervného fondu.

ROZPOČET BEŽNÝCH PRÍJMOV

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s poklesom bežných príjmov oproti očakávanej skutočnosti roku 2017 a to napriek faktu, že daňové príjmy tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu sa na základe prognózy Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“) zvýšia. Je nutné však korektne dodať, že návrh rozpočtu na rok 2017 je o cca 1 300 tis. € vyšší ako schválený rozpočet na rok 2017.

Vývoj bežných príjmov :

Rok	Schválený rozpočet bežných príjmov	Skutočnosť plnenia bežných príjmov
2005	210 034	268 908
2006	222 900	275 183
2007	236 068	307 079
2008	251 937	11 134 767
2009	9 981 611	10 581 374
2010	9 226 210	9 909 181
2011	9 053 402	9 736 473
2012	9 585 440	10 057 835
2013	9 936 760	10 445 004
2014	9 865 182	- 10 896 516
2015	10 335 189	11 781 377
2016	10 586 098	12 87 7995
2017	11 546 875	očakávaná skutočnosť- 13 302 912
2018 - návrh	12 882 514	

(údaje sú uvedené do roku 2007 v tis. Sk, od roku 2008 v €)

Dôvodom zníženia celkových bežných príjmov je najmä pokles u transferov a grantov, t. j. cudzích finančných prostriedkov. V priebehu rozpočtového roka sa u tejto kategórie príjmov očakáva jej rast najmä z dôvodu rozdelenia a získania bežných transferov a dotácií z rozpočtov verejnej správy a rozpočtu Európske únie (EÚ).

Daňové príjmy

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, majetkovými daňami a daňami za tovary a služby, t.j. daňami, ktoré mesto vyberie od svojich občanov - ide najmä o daň z nehnuteľnosti a poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad. Daňové príjmy tvoria najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu mesta; táto skutočnosť sa nemení ani v roku 2018. Mesto uvažuje s rastom daňových príjmov, nárast očakáva najmä z výnosu dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu. So zvýšením výnosu dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu sa uvažuje aj v návrhu rozpočtov na roky 2019 a 2020.

Vývoj daňových príjmov:

Rok	Schválený rozpočet daňových príjmov	Skutočnosť naplnenia daňových príjmov
2001	50 900	52 970
2002	53 295	54 668
2003	58 130	58 916
2004	73 938	71 259
2005	130 238	146 626
2006	148 694	155 171
2007	151 938	170 026
2008	181 628	6 500 963
2009	5 836 789	5 996 111
2010	5 718 548	5 113 547
2011	5 976 211	5 751 932
2012	6 073 970	5 794 632
2013	6 265 716	6 066 178
2014	6 412 860	6 879 219
2015	6 861 031	6 969 997
2016	7 218 360	7 598 500
2017	7 885 360	očakávaná skutočnosť – 7 850 021
2018 - návrh	8 285 360	

(údaje sú uvedené do roku 2007 v tis. Sk, od roku 2008 v €)

Rozpočet príjmov z miestnych daní kopíruje schválený rozpočet roku 2017. V návrhu viacročného rozpočtu miestnych daní na nasledujúce dva roky sa neuvažuje s ich zvýšením a rovnako sa neuvažuje ani so zvýšením rozpočtu sankcií uložených v daňovom konaní.

Vývoj plnenia príjmov z dane z nehnuteľnosti:

Rok	Schválený rozpočet	Skutočnosť
2002	12 186	11 573
2003	13 330	13 669
2004	14 078	13 338
2005	20 200	26 353
2006	19 000	19 066
2007	18 400	18 849
2008	635 531	827 226
2009	815 869	815 869
2010	803 293	845 564
2011	845 366	821 993
2012	848 000	823 020
2013	974 317	890 705
2014	932 870	875 569
2015	932 870	918 820
2016	900 000	865 161
2017	900 000	očakávaná skutočnosť – 865 000
2018 – návrh	900 000	

(údaje sú uvedené do roku 2007 v tis. Sk, od roku 2008 v €)

Návrh rozpočtu ostatných miestnych daní je rovnako bez vývoja a kopíruje stav z roku 2016 a rozpočet roku 2017.

Nedaňové príjmy

Rozpočet nedaňových príjmov na rok 2018 je vyšší ako schválený rozpočet na rok 2017 a tiež aj ako očakávaná skutočnosť k 31.15.2017. Dôvodom je zmena legislatívy, ktorá prináša rozpočtovanie príjmov škôl a školských zariadení v návrhu rozpočtu, čo predstavuje nárast príjmov o 277 695 €. Ostatné rozpočtové položky ostávajú oproti minulým obdobiam sú bezo zmeny.

V návrhu rozpočtu príjmov z vlastníctva majetku, u ktorých sa predpokladá mierny pokles, sa plánujú najmä:

- Príjmy z podnikania pre rok 2018 a ďalšie roky sú rozpočtované vo výške 60 000 €. Ide o príjem mesta z dividend z účasti na majetku v iných spoločnostiach – Veolia Energia a. s. Brezno a LESY MESTA BREZNO s.r.o.

- Príjmy z prenajatých pozemkov sú naplánované vo výške 452 500 €, z toho za prenájom pozemkov LESY MESTA BREZNO s.r.o.. - 300 000 € a z nájmov za Letný jarmok a Ondrejský jarmok - 50 000 €. Ostatné nájmy v zmysle uzatvorených zmlúv sú rozpočtované vo výške 102 500 €.

- Príjmy z prenajatých budov a objektov (bytové a nebytové priestory) predpokladáme vo výške 195 725 €, pričom príjmy z nájomných bytov predstavujú čiastku 80 000 €.

- Príjem z prenajatých strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia je rozpočtovaný v zmysle uzatvoreného dodatku č. 14 so spoločnosťou VEOLIA Energia Brezno a. s. a to vo výške

60 000 € základné nájomné a 36 513 € dodatkové nájomné, pričom základné nájomné musí byť čerpané len na zhodnotenie majetku.

U príjmov z vlastníctva majetku sa v návrhu rozpočtu pre roky 2018 a 2019 neuvažuje s ich zvýšením.

V návrhu rozpočtu administratívnych poplatkov a platieb ide najmä o:

- Príjmy zo správnych poplatkov, ktoré sú vyberané v zmysle platných právnych predpisov – správne poplatky za overovanie listín, za vydanie rybárskych lístkov, za vydanie povolenia na zmenu užívania, za zmenu licencie, správne poplatky v zmysle stavebného zákona, správne poplatky matriky.

- Správne poplatky za prevádzku výherných hracích prístrojov, ktoré prevádzkuje právnická osoba, ktorá tieto prístroje umiestnila a prevádzkuje v zmysle zákona o hazardných hrách.

- Poplatky za poskytované služby - za opatrovateľskú službu, za služby poskytované v zariadení núdzového bývania „NÁRUČ“, v útulku „NÁDEJ“, za poskytovanie zdravotných pomôcok, za služby v mestskej knižnici, za služby poskytované mestskou políciou na pulte centrálnej ochrany, za vodné a stočné v Podkoreňovej, za vodné v Rohoznej, za stočné na ČOV Pálenica, poplatok za znečisťovanie ovzdušia. Sú to príjmy vyberané v zmysle platných všeobecne záväzných predpisov a uzatvorených zmlúv o poskytovaní služby.

S účinnosťou od 1.1.2018 sa na základe novely zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy zákonom č.310/2016 Z. z. rozpočtujú všetky príjmy a všetky výdavky na všetkých účtoch rozpočtových organizáciách mesta. Súčasťou návrhu rozpočtu mesta sú aj rozpočty príjmov rozpočtových organizácií, konkrétne:

- Príjmy za školné – príspevky prijaté od rodičov a iných osôb, ktorí majú voči dieťaťu vyživovaciu povinnosť vo výške 97 200,00 €.

- Príjmy z réžie v školskom stravovaní vo výške 95 923,00 €.

- Príjmy za stravné - platby za potraviny vo výške 355 350,00 €.

Ani u administratívnych poplatkov a platieb sa v návrhu rozpočtu pre roky 2018 a 2019 neuvažuje s ich zvýšením.

Granty a transfery

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s dotáciami, ktoré budú poskytované mestu z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií a s ďalšími dotáciami zo ŠR v celkovej rozpočtovanej výške 2 709 635 € (v roku 2017 - 2 411 921 € a v roku 2016 vo výške 2 281 271 €). Ostatné bežné transfery a granty budú do rozpočtu roku 2018 zaradené v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy po ich pripísaní na účet mesta a po doručení rozhodnutí oprávnených orgánov.

ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH PRÍJMOV

Mesto v návrhu rozpočtu rozpočtuje plnenie kapitálových príjmov vo výške 3 471 144 €, z toho vlastných príjmov vo výške 60 000 € (v tejto sume je naplánovaný len predaj kapitálových aktív).

Vývoj kapitálových príjmov:

Rok	Rozpočet kapitálových príjmov	Skutočnosť plnenia kapitálových príjmov
2001	14 081	14 421
2002	19 516	8 559
2003	23 640	36 517
2004	42 963	19 142
2005	27 680	35 705
2006	36 624	58 844
2007	19 432	15 243
2008	102 522	12 801/ 424 915
2009	1 779 037	1 779 742
2010	450 000	1 837 802
2011	659 251	1 821 339
2012	400 000	2 552 309
2013	852 237	187 350
2014	60 000	37 354
2015	5 724 845	- 5 025 153
2016	2 442 925	očakávaná skutočnosť
2017	20 000	očakávaná skutočnosť - 459 000
2018 - návrh	3 471 000	

(údaje sú uvedené do roku 2007 v tis. Sk, od roku 2008 v €)

V návrhu rozpočtu je plánovaný príjem z predaja pozemkov a iného majetku. V návrhu rozpočtu ale nie je uvedené aký majetok mesto plánuje predat'.

V návrhu rozpočtu sú rozpočtované len dotácie, ktoré má mesto zmluvne zabezpečené s jednotlivými ministerstvami a audiovizuálnym fondom:

- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR - projekt: „Cyklotrasa Brezno - Valaská“ – 1 324 364 €
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR – projekt: „Rozšírenie kapacity MŠ Clementisa č. 3“ – 377 340 €
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR – projekt: „Rozšírenie kapacity MŠ Nálepky 50“ – 364 610 €
- Ministerstvo životného prostredia SR - projekt: „Zber a zhodnotenie BRO a DSO mesta Brezno,“ – 1 009 330 €
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny – projekt: „Komunitné centrum Zadné Hálno, Brezno“ – 332 500 €
- Audiovizuálny fond - sedačky kino „Mostár“ – 3 000 €.

ROZPOČET BEŽNÝCH VÝDAVKOV

V roku 2018 sa uvažuje so zvýšením rozpočtu bežných výdavkov oproti schválenému rozpočtu roku 2017, avšak so znížením objemu výdavkov s ohľadom na očakávanú skutočnosť k 31.12.2017.

Vývoj bežných výdavkov:

Rok	Rozpočet bežných výdavkov	Skutočnosť čerpania bežných výdavkov
2001	63 943	66 108
2002	75 009	103 903
2003	177 840	177 455
2004	205 850	203 996
2005	224 583	220 205
2006	241 655	251 091

2007	237 856	253 698
2008	233 526	9 057 226
2009	9 822 211	9 548 917
2010	8 784 706	10 236 121
2011	9 009 222	9 499 690
2012	8 880 071	9 574 932
2013	9 058 977	9 848 449
2014	9 302 864	10 231 029
2015	9 258 536	10 129 284
2016	9 319 295	10 785 941
2017	10 182 585	očakávaná skutočnosť – 11 691 857
2018 - návrh	11 114 655	

(údaje sú uvedené do roku 2007 v tis. Sk, od roku 2008 v €)

Vývoj mzdových výdavkov – mesto bez rozpočtových a príspevkových organizácií:

Rok	Rozpočet	Skutočnosť
2002	15 788	22 711
2003	34 921	33 967
2004	35 788	35 862
2005	34 801	32 243
2006	34 792	33 665
2007	32 416	35 673
2008	36 767	36 681
2009	1 362 542	1 348 737
2010	1 360 097	1 299 332
2011	1 570 790	1 396 215
2012	1 378 874	1 362 634
2013	1 330 594	1 347 696
2014	1 366 905	1 414 925
2015	1 332 716	1 432 308
2016	1 332 716	1 571 184
2017	1 481 805	očakávaná skutočnosť – 1 662 900
2018 - návrh	1 608 940	

(údaje sú uvedené do roku 2007 v tis. Sk, od roku 2008 v €)

Vývoj prevádzkových výdavkov (tovary a služby) - mesto bez rozpočtových a príspevkových organizácií:

Rok	Rozpočet	Skutočnosť
2002	14 849	21 506
2003	26 699	26 302
2004	36 231	34 162
2005	39 176	37 033
2006	36 853	36 227
2007	29 690	29 701
2008	50 822	49 111
2009	1 797 082	1 560 264
2010	2 313 373	2 479 435
2011	1 471 909	1 911 910
2012	1 576 449	1 924 146
2013	1 933 719	1 876 054
2014	1 794 551	1 807 720
2015	1 527 875	1 331 669
2016	1 345 861	1 514 701
2017	1 390 593	očakávaná skutočnosť – 1 670 856
2018 - návrh	1 518 707	

(údaje sú uvedené do roku 2007 v tis. Sk, od roku 2008 v €)

Návrh rozpočtu bežných výdavkov pre rok 2018 vychádza z očakávanej skutočnosti k 31.12.2017 a očakáva sa nárast výdavkov v porovnaní so schváleným rozpočtom roku 2017.

Návrh rozpočtu podľa ekonomickej klasifikácie je na všetkých položkách vyšší oproti schválenému rozpočtu roku 2017, u tovarov a služieb dotácií je vyšší aj oproti očakávanej skutočnosti k 31.12.2017.

v €

	Skutočnosť 2015	Skutočnosť 2016	Schválený rozpočet 2017	Očakávaná skutočnosť 2017	Návrh rozpočtu 2018
Platy	1 432 308	1 571 184	1 481 805	1 662 900	1 608 940
Odvody do poisťovních fondov	586 067	643 471	642 836	689 000	733 744
Tovary a služby	1 331 669	1 514 701	1 390 593	1 670 856	1 518 707
Dotácie	1 837 844	1 897 246	2 124 981	2 253 718	2 150 300

Rozpočet výdavkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania zamestnancom a na odvody do poisťovních fondov má rastúcu tendenciu a pre rok 2018 sú v ňom rozpočtované aj zákonné nároky zamestnancov z titulu zvýšenia tarifných plátov zamestnancov verejnej správy.

Návrh rozpočtu tovarov a služieb podľa ekonomickej klasifikácie:

v €

	Skutočnosť 2015	Skutočnosť 2016	Schválený rozpočet 2017	Očakávaná skutočnosť 2017	Návrh rozpočtu 2018
631-Cestovné náhrady	4 516	3 238	4 600	3 000	4 500
632-Energie, voda ...	205 079	209 472	228 508	200 000	200 070
633-Materiál	107 944	176 555	108 909	178 889	120 868
634-Dopravné	27 882	31 229	27 450	30 700	30 200
635-Údržba	127 074	127 806	151 274	190 000	104 900
636-Nájomné	7 114	9 092	8 267	8 267	6 180
637-Služby	852 061	957 309	861 585	1 060 000	1 051 989

Rozpočet výdavkov na tovary a služby na jednotlivých položkách kopíruje uplynulé roky, na niektorých položkách má klesajúcu rastúcu tendenciu (energie, údržba) a na niektorých položkách zaznamenávame nárast výdavkov (služby a materiál).

Výdavky na financovanie rozpočtových organizácií:

v €

	Skutočnosť 2015	Skutočnosť 2016	Schválený rozpočet 2017	Očakávaná skutočnosť 2017	Návrh rozpočtu 2018
ZŠ s MŠ Pionierska 2	1 761 624	1 887 306	1 682 974	1 977 635	1 940 761
ZŠ s MŠ Karola Rapoša Pionierska 4	1 618 001	1 619 283	1 410 556	1 829 308	1 579 548
ZŠ s MŠ MPČE 35	894 955	891 373	799 516	921 956	968 972
Základná umelecká škola	294 430	336 937	416 676	448 676	393 607
Centrum voľného času	92 314	101 159	115 921	128 711	106 363

Transfery rozpočtovým organizáciám sa rozpočtujú na základe návrhu všeobecne záväzného nariadenia o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení zriadených na území mesta Brezno (originálne kompetencie) ako aj očakávaného rozpočtu na prenesený výkon

štátnej správy v oblasti školstva. Výdavky na školstvo sú z veľkej časti (základné školstvo závislé od príjmov, t. j. transferov zo štátneho rozpočtu a je tak isté, že výdavky na základné školy sa budú v priebehu roka zvyšovať v závislosti od poskytnutia transferov na prenesený výkon štátnej správy v školstve.

Výdavky na financovanie príspevkovej organizácie:

	Skutočnosť 2015	Skutočnosť 2016	Schválený rozpočet 2017	Očakávaná skutočnosť 2017	Návrh rozpočtu 2018
TS	1 214 677	1 532 527	1 740 000		1 650 000

Výdavky na financovanie Technických služieb od roku 2015 rastú, oproti roku 2015 je to až o 436 tis. €. Zmena financovania a zvýšenie výšky príspevku zo strany mesta nie je v návrhu rozpočtu náležite zdokumentované.

Odporúčam, aby spracovateľ návrhu rozpočtu do budúcnosti venoval viac pozornosti rozpočtovým organizáciám a príspevkovej organizácii a ich rozpočtom, pretože rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovej organizácie sú súčasťou rozpočtu mesta a teda by im mala byť venovaná väčšia pozornosť v návrhu rozpočtu.

V návrhu rozpočtu je uvedený aj rozpis transferov jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám, v rámci ktorého sú rozpočtované aj dotácie poskytované z rozpočtu mesta. Podľa zákona o rozpočtových pravidel územnej samosprávy sa v rozpočte obce na príslušný rozpočtový rok dotácie rozpočtujú na konkrétnu akciu, úlohu alebo účel použitia prostriedkov, tieto kritéria rozpočet dotácií v návrhu rozpočtu opäť ako po minulé roky nespĺňa.

Rozpočet bežných výdavkov na rok 2018 podľa funkčnej klasifikácie je spracovaný podrobne s komentárom čerpania jednotlivých činností.

ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV

Vývoj kapitálových výdavkov :

Rok	Rozpočet kapitálových výdavkov	Skutočnosť čerpania kapitálových výdavkov
2001	16 870	16 490
2002	54 139	53 613
2003	23 761	23 444
2004	26 830	24 981
2005	114 258	105 762
2006	83 445	67 698
2007	23 153	59 359
2008	154 345	5 557 027
2009	5 355 404	5 306 375
2010	1 070 374	1 913 892
2011	659 251	2 244 506
2012	1 380 124	3 134 183
2013	1 207 817	1 203 522
2014	197 995	146 594
2015	6 326 629	8 338 315
2016	851 740	745 756
2017	968 453	očakávaná skutočnosť – 1 834 423
2018 - návrh	4 884 536	

(údaje sú uvedené do roku 2007 v tis. Sk, od roku 2008 v €)

V návrhu rozpočtu kapitálových výdavkov sa v roku 2017 uvažovalo s realizáciou 9 rozvojových programov, konkrétne:

1. Chodníkové prepojenie Dolná – Potočná
2. Vybudovanie atletickej dráhy v rámci areálu ZŠ s MŠ Pionierska 2 a ZŠ s MŠ Karola Rapoša Pionierska 4
3. Centrálné parkovisko Hradby - ide o rozvojový program z návrhu rozpočtu za rok 2016
4. Vybudovanie digitálneho kamerového systému
5. Stojiská na komunálny odpad
6. Realizácia spevnených plôch
7. Modernizácia technologických zariadení teplární v súlade s platnou zmluvou s firmou VEOLIA ENERGIA Brezno a.s.
8. Upgrade softvéru MsÚ
9. Spolufinancovanie projektov – ide o rozpočtovanie finančných prostriedkov na operatívne zabezpečenie projektov, pri ktorých mesto žiada o dotácie.

V návrhu rozpočtu pre rok 2018 sa pokračuje v realizácii 3 rozvojových programov z roku 2017, konkrétne:

1. Modernizácia technologických zariadení v súlade s platnou zmluvou s firmou VEOLIA ENERGIA Brezno a.s.
2. Upgrade softvéru MsÚ
3. Spolufinancovanie projektov – aj v roku 2018 ide o rozpočtovanie finančných prostriedkov na operatívne zabezpečenie projektov, pri ktorých mesto žiada o dotácie.

Podľa spracovateľa návrhu rozpočtu rozvojové programy

1. Chodníkové prepojenie Dolná – Potočná
2. Stojiská na komunálny odpad
3. Realizácia spevnených plôch

boli v roku 2017 zrealizované a s realizáciou rozvojového programu - Vybudovanie digitálneho kamerového systému sa začalo na v novembri 2017 (program je plánovaný na niekoľko etáp).

Rozvojové programy

1. Vybudovanie atletickej dráhy v rámci areálu ZŠ s MŠ Pionierska 2 a ZŠ s MŠ Karola Rapoša Pionierska 4
2. Centrálné parkovisko Hradby

majú byť podľa spracovateľa návrhu rozpočtu realizované v roku 2018 cez obchodnú spoločnosť LESY MESTA BREZNO.

V návrhu rozpočtu pre rok 2018 sa prioritou stáva a uvažuje sa s realizáciou 6 rozvojových programov, konkrétne:

1. Cyklotrasa Brezno – Valaská - ide o vybudovanie cca 8,7 km dlhej cyklotrasy prepájajúcej mesto Brezno s obcou Valaská – financovanie je zabezpečené z dotácií z EÚ,
2. Komplexná rekonštrukcia budovy materskej školy Dr. Clementisa č. 3 – ide o plánovanú rekonštrukciu objektu, ktorej výsledkom bude technické zhodnotenie budovy a zníženie energetickej náročnosti budovy a to výmenou vonkajších výplní otvorov, zateplením obvodových a strešných konštrukcií. V rámci investičnej akcie je plánovaná aj rekonštrukcia vnútorných priestorov za účelom zefektívnenia prevádzky, rozšírenie kapacity zariadenia materskej školy minimálne o 10 miest, vybudovanie bezbariérového vstupu do objektu a hygienického zariadenia pre imobilných, komplexná rekonštrukcia elektroinštalácií, technických inštalácií a vykurovania - financovanie je zabezpečené z dotácií z EÚ,
3. Komplexná rekonštrukcia budovy materskej školy Nálepková 50 – ide o plánovanú rekonštrukciu objektu, ktorej výsledkom bude technické zhodnotenie budovy, zníženie

energetickej náročnosti budovy a rozšírenie kapacity zariadenia materskej školy. V rámci investičnej akcie je plánovaná aj rekonštrukcia vnútorných priestorov za účelom zefektívnenia prevádzky, vybudovanie bezbariérového vstupu do objektu, hygienických zariadení pre imobilné deti na 1. NP a dispozičné zmeny niektorých hygienických miestností pre deti z dôvodu rozšírenia kapacity materskej školy (o 14 detí) - financovanie je zabezpečené z dotácií z EÚ,

4. Rekonštrukcia komunitného centra Zadné Hálno, Brezno – ide vlastne o výstavbu objektu na pôvodnom pôdoryse. Nový objekt bude slúžiť ako komunitné centrum - financovanie je zabezpečené z dotácií z EÚ,
5. Zber a zhodnotenie BRO a DSO mesta Brezno – ide o nákup aut a mechanizmov slúžiacich na zber a zhodnotenie biologicky rozložiteľného a drobného stavebného odpadu, ktorý by mal zefektívniť náklady vynaložené na dopravu a zhodnotenie predmetného odpadu - financovanie je zabezpečené z dotácií z EÚ,
6. Obstaranie bytového domu s 24 nájomnými bytmi na ul. ŠLN – ide o nákup bytového domu od stavebníka Nájomné byty, s.r.o., so sídlom na Príjazdnej ul. č. 7/A, 831 07 Bratislava, IČO 44 397 585, konkrétne ide o kúpu stavby, technickej vybavenosti a pozemkov v k.ú. Brezno – financovanie by malo byť zabezpečené zo ŠFRB.

V návrhu rozpočtu kapitálových výdavkov sa tiež počíta

1. s nákupom pozemkov – ide o plánovanie kapitálových zdrojov na vysporiadanie pozemkov v súvislosti s vyhlasovanými výzvami o NFP a plánovanými investičnými akciami a
2. so splácaním výdavkov na financovanie vybudovaného multifunkčného ihriska – 1. splátka bola realizovaná v roku 2016, 2. splátka bola realizovaná v roku 2017 a 3. splátka bude v roku 2018.

Kapitálové výdavky pre roky 2019 a 2020 sú navrhované v rozpočte len v zmysle uzatvorených zmlúv.

FINANČNÉ OPERÁCIE

V návrhu rozpočtu príjmových finančných operácií sa nepočíta so zapojením žiadnych mimorozpočtových prostriedkov. Podľa spracovateľa návrhu rozpočtu príjmové finančné operácie budú rozpočtované na základe zmeny rozpočtu rozpočtovým opatrením až po schválení záverečného účtu mesta za rok 2017.

V návrhu rozpočtu výdavkových finančných operácií sú uvedené splátky návratných zdrojov financovania a to úveru „Dostavba a stavebné úpravy zimného štadióna“, úveru ŠFRB - Mazorník, úveru ŠFRB - Nálepkova ul., úveru bývalého Hotela Ďumbier, s.r.o., úveru „Rekonštrukcia námestia – III. Etapa“ a splátky úveru z roku 2015 – refundácia prostriedkami EÚ a ŠR:

1. splátka istiny úveru z r. 2005	159 256 €
2. splátka istiny úveru z r. 2009	100 421 €
3. splátka istiny zlikvidovaného Hotela Ďumbier s.r.o.	6 344 €
4. splátka ŠFRB (23 b. j., Nálepkova)	25 315 €
5. splátky úveru Audiovizuálny fond	20 000 €

Návrh rozpočtu výdavkových finančných operácií počíta aj s úhradou výdavkov za leasing strojov a zariadení zakúpených pre Technické služby vo výške 36 131 €.

Mesto v roku 2018 počíta s krytím výdavkových finančných operácií, t.j. splátok návratných zdrojov financovania a leasingu, z prebytku bežného rozpočtu.

Výdavkové finančné operácie sú navrhované v návrhu rozpočtu rokov 2019 a 2020 na úrovni roku 2018 v zmysle uzatvorených úverových zmlúv a ich dodatkov.

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Navrhovaný rozpočet na rok 2018 vrátane finančných operácií je zostavený ako mierne prebytkový, čím je splnená jedna zo zákonných podmienok vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový – plánovaný prebytok je vo výške 1 767 859 € (v roku 2017 bol rozpočtovaný prebytok - 1 364 290 €).

Kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový vo výške - 1 413 392 € (v roku 2017 bol rozpočtovaný schodok – 912 322 €).

Mesto by malo hospodáriť s prebytkom - predpokladá sa prebytok vo výške 354 467 € (v roku 2017 bol rozpočtovaný prebytok - 451 968 €).

C. ZÁVEREČNÉ ZHODNOTENIE NÁVRHU VIACROČNÉHO PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný rozpočet na roky 2018 – 2020 a tiež ako programový dokument, ktorý spĺňa základné princípy programového rozpočtovania.

Návrh rozpočtu bol zverejnený zákonným spôsobom - na úradnej tabuli mesta a na webovom sídle mesta (www.brezno.sk) dňa 27.11. 2017, t. j. v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schválením) v súlade s § 9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Po preverení náležitostí a obsahu návrhu viacročného programového rozpočtu na roky 2018 - 2020 konštatujem, že je zostavený v súlade s všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä s príslušnými ustanoveniami zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Ing. Ingrid Konečná Veverková
hlavná kontrolórka mesta Brezna